

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO – 4101-17-03/2013

P/13/188

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/188 – Realizacja zadań i gospodarka finansowa stadnin koni należących do Skarbu Państwa
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Paweł Szczepaniak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87713 z dnia 12 września 2013 r.
Jednostka kontrolowana	Stadnina Koni Racot sp. z o.o., ul. Dworcowa 5, 64-005 Racot (dalej: „Stadnina” lub „Spółka”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Ługowski, Prezes Zarządu.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, realizację przez Stadninę zadań związanych z hodowlą koni, gospodarowaniem nieruchomościami i prowadzeniem gospodarki finansowej, w latach 2011 - 2013 (I półrocze).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia zapewnienie prawidłowych warunków utrzymania i sprzedaży koni oraz prawidłowe prowadzenie gospodarki finansowej.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieprowadzenia kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działalność Stadniny w zakresie warunków utrzymania i sprzedaży koni

Opis stanu faktycznego

1.1. W Stadninie prowadzono hodowlę głównie dwóch ras koni: wielkopolskiej (włkp) i szlachetnej półkrwi (sp). Według stanu na 1 stycznia 2011 r. w Stadninie hodowano łącznie 161 koni, z tego 76 rasy włkp, 77 sp, 7 kuców i 1 konia rasy pogrubionej²). Według stanu na 1 stycznia 2012 r. było to 169 koni (77 włkp, 84 sp, 6 kuców, jeden koń rasy małopolskiej i jeden rasy pogrubionej)³, a na 1 stycznia 2013 r. hodowano łącznie 149 koni (65 włkp, 75 sp, 1 rasy małopolskiej i 8 kuców)⁴. W kontrolowanym okresie (lata 2011 - I poł. 2013 r.) wszystkie kuce i konie rasy pogrubionej należały do stada obrotowego⁵.

(dowód: akta kontroli str. 7 - 8)

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² W stadzie podstawowym znajdowało się 51 koni włkp i 52 sp.

³ W stadzie podstawowym znajdowało się 41 włkp i 53 sp oraz 1 koń rasy małopolskiej.

⁴ W stadzie podstawowym znajdowało się 43 włkp i 47 sp oraz jeden koń rasy małopolskiej.

⁵ Do stada tego należały ponadto; wg stanu na 1 stycznia 2011 r. po 25 koni włkp i sp, wg stanu na 1 stycznia 2012 r. należało 36 włkp i 31 sp, a wg stanu na 1 stycznia 2013 r. należało 22 włkp i 28 sp.

1.2. W Stadninie nie określono odrębnych, pisemnych procedur precyzujących zasady doboru do hodowli matek klaczy i ogierów czołowych. Dla zapewnienia prawidłowej selekcji i postępu hodowlanego, według wyjaśnień Prezesa Zarządu, dokonywano ciągłej obserwacji zwierząt, prowadzono treningi, dokonywano prób dzielności i zapewniano udział koni w zakładach treningowych. Próbę dzielności przeprowadzano w Stadninie po około trzymiesięcznym szkoleniu młodych koni w styczniu każdego roku. W próbach tych brało udział ok. 10 klaczy w wieku 2,5 do 3 lat. Według oceny Prezesa Zarządu, prace te pozwalały na ocenę budowy i możliwości użytkowo-hodowlanych zwierząt. Drugą formą selekcji koni były organizowane w Stadninie dwa razy do roku przeglądy hodowlane. Dobór ogierów czołowych dokonywany był przez hodowcę, który prowadził obserwację dostępnych zwierząt na rynku polskim i zagranicznym. Przy doborze ogierów brano pod uwagę ich rodowód, pokrój oraz wartość użytkową, wartość potomstwa ogiera, eksterier, a także temperament, charakter i ruch zwierzęcia.

(dowód: akta kontroli str. 177 - 178)

1.3. Zatrudniony w Spółce Kierownik Stadniny - Główny Specjalista ds. hodowli koni posiadał tytuł zawodowy mgr inż. w specjalności zootechnika⁶. Był on również instruktorem jeździectwa, członkiem zarządu Polskiego Związku Jeździeckiego, a także wielokrotnym reprezentantem Polski we Wszechstronnym Konkursie Konia Wierzchowego („WKKW”). Legitymował się doświadczeniem zawodowym zajmując uprzednio stanowiska dyrektora Stada Ogierów w Książu oraz Prezesa Stada Ogierów sp. z o.o. w Sierakowie Wielkopolskim. Obowiązki kierownika Stadniny określone zostały w Regulaminie Organizacyjnym Spółki jak również pisemnym zakresie jego obowiązków. Należało do nich m.in.; opracowywanie i realizacja planów sprzedaży koni i uczestnictwo w komisjach przetargowych, a także organizacja prawidłowego wychowu koni.

(dowód: akta kontroli str. 29 - 42, 409, 417)

1.4. W dniu 9 sierpnia 2013 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Kościanie przeprowadził kontrolę Stadniny w zakresie spełniania warunków weterynaryjnych, prowadzenia dokumentacji leczenia i dobrostanu zwierząt, spełniania minimalnych warunków utrzymania zwierząt (w tym koni). W toku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 15 - 25)

1.5. Spółka świadczyła usługi pensjonatu dla koni. W 2011 r. zawarto 12 umów na pobyt koni, w 2012 r. było to 13 umów, a w 2013 r. (do końca III kw.) 7 umów. Od 1 lutego 2011 r. obowiązujące w Spółce stawki za pobyt konia wynosiły: 22 zł za dobę w przypadku pobytu powyżej 30 dni, 25 zł za dobę za okres poniżej 30 dni, a także 43 zł za dobę w przypadku pobytu jednodniowego. Za pobyt źrebaka przy matce Spółka pobierała 8 zł za dobę, a za źrebię odsadzone od grupy 12 zł za dobę. Dzienna stawka za wykonywanie treningu konia wynosiła dodatkowo 20 zł dziennie. Umowy na pobyt konia przewidywały zapewnienie przez Spółkę miejsca w stajni (stanowiska lub boksu), wyżywienia dziennego i obsługi koni. Zapewnienie koniowi ruchu, obsługi weterynaryjnej, usług kowalskich obciążało właściciela.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że opłaty obowiązujące od 1 lutego 2011r. ustalone zostały na podstawie analizy cen rynkowych stosowanych w rejonie działania Spółki. W ocenie Prezesa Zarządu, położenie Spółki około 50 km od Poznania i 35 km od

⁶ Praca magisterska z hodowli koni na Akademii Rolniczej w Poznaniu.

Leszna nie było korzystne z punktu widzenia pozyskiwania klientów zainteresowanych pozostawianiem koni w pensjonacie Spółki. W rejonie działania Stadniny funkcjonowało kilka podmiotów świadczących tego rodzaju usługi, które były położone bliżej Poznania lub Leszna, a ceny w tych firmach wahały się od 500 do 750 zł za miesiąc pobytu konia (w przypadku Stadniny było to 660 zł za jeden miesiąc). Ustalając ceny ww. usług Zarząd brał pod uwagę realne koszty utrzymania koni w Stadninie (koszty pasz i obsługi bez treningu i obsługi weterynaryjnej). Koszty paszy skalkulowano na poziomie 5 - 6 zł dziennie (w zależności od ceny słomy, siana i owsa), co wraz z kosztami obsługi i energią wynosiło około 12 zł dziennie.

(dowód: akta kontroli str. 43 - 73, 178)

Do końca 2011 roku łączna wysokość wpływów z tytułu usług pensjonatu dla koni wyniosła 114,6 tys. zł, a zaległości wyniosły 7,6 tys. zł. W roku 2012 wpływy te wyniosły 138,2 tys. zł., natomiast zaległości 30,6 tys. zł. Do końca III kw. 2013 r. wpływy z tego tytułu wyniosły 110,0 tys. zł, a zaległości 49,8 tys. zł. Wszystkie zaległości zostały objęte postępowaniem egzekucyjnym.

(dowód: akta kontroli str. 43 - 73)

1.6. W latach 2011 - 2013 zawarto dwie umowy na użyczenie koni hodowanych w Stadninie. Umową z dnia 9 listopada 2011 r. wydzierżawiono do treningu na okres do 30 listopada 2011 r. konia Grand Supreme celem oceny jego przydatności do zawodów sportowych i ewentualnego zakupu. Dzierżawca zobowiązał się do wykonania i opłacenia badań lekarsko-weterynaryjnych pod kątem przydatności konia do sportu, ponosił koszty związane z utrzymaniem i użytkowaniem konia. Za ww. czynności przysługiwało mu prawo jego pierwokupu. W umowie przewidziano odpowiedzialność dzierżawcy m.in. za szkody spowodowane przez konia w trakcie trwania umowy, za obniżenie jego wartości lub padnięcie. Umową z 31 stycznia 2013 r. Spółka użyczyła innego konia do treningu sportowego i udziału w zawodach WKKW. Koń został użyczony nieodpłatnie z uwagi na promowanie go w zawodach sportowych i poddanie dalszemu treningowi. Koszty bieżącego utrzymania konia oraz jego treningu ponosił zawodnik, który przyjął go w użyczenie. W umowie przewidziano odpowiedzialność Zawodnika za szkody spowodowane przez konia w trakcie trwania umowy, za obniżenie jego wartości lub padnięcie. Obie strony pokrywały koszty ubezpieczenia konia.

(dowód: akta kontroli str. 74 - 77)

1.7. W latach 2011 - 2013 w Spółce odbywały się wiosenne i jesienne przeglądy hodowlane mające na celu m.in. wyłączenie ze stada koni niespełniających wymaganych warunków. W toku przeglądów dokonywano: oceny kondycji i pielęgnacji koni, kwalifikacji klaczy przeznaczonych do włączenia do stada podstawowego lub przeniesienia ocenionych negatywnie do stada obrotowego, kwalifikacji koni do stada obrotowego z przeznaczeniem na sprzedaż. Ponadto dokonywano oceny jakości i ilości pasz, obsługi masztalerskiej, nadzoru zootechnicznego i weterynaryjnego, przychówku źrebiąt urodzonych w danym roku pod względem przydatności do dalszej hodowli ogierów starszych pod względem kwalifikacji do Zakładów Treningowych, klaczy pod względem włączenia w przyszłości do stada podstawowego matek. Ostateczne decyzje co do ustalenia ogierów czołowych na kolejny sezon hodowlany, z przyczyn praktycznych, podejmowane były po przeglądach jesiennych przez hodowcę w porozumieniu

z Zarządem Stadniny i z pracownikami Zespołu Nadzoru Właścicielskiego Agencji Nieruchomości Rolnych („ANR lub Agencja”).

W 2011 r. do stada obrotowego zakwalifikowano łącznie 37 koni, w 2012 r. 26, a do końca października 2013 r. zakwalifikowano 27 koni. Z protokołów wyłączenia koni ze stada podstawowego wynikało, że głównymi przyczynami takiej kwalifikacji były ich cechy powodujące nieprzydatność do dalszej hodowli w stadzie podstawowym, związane m.in. z wadami budowy, niewłaściwym charakterem, lub z uwagi na występującą nadwyżkę hodowlaną. W przeglądach każdorazowo uczestniczyli: przedstawiciel Agencji, Prezes Zarządu, Główny Hodowca i przedstawiciel Wielkopolskiego Związku Hodowców Koni w Poznaniu.

(dowód: akta kontroli str. 94 - 106)

1.8. W Spółce obowiązywał Regulamin Sprzedaży Koni ustalony w 2009 r. i zaktualizowany przez Zarząd 2 stycznia 2012 r. Zgodnie z tym regulaminem, Stadnina przeznaczala do sprzedaży wyłącznie konie zakwalifikowane do stada obrotowego ujęte w wykazie koni przeznaczonych do sprzedaży (obejmującym nazwę konia, rok urodzenia, pochodzenie, krótki opis i cenę minimalną). Wykaz koni bez ich ceny minimalnej był publikowany m.in. na stronie internetowej Stadniny. W ww. Regulaminie przewidziano sprzedaż koni wyłącznie w formie przetargu.

(dowód: akta kontroli str. 78 - 83)

W okresie objętym kontrolą, Stadnina przeprowadziła 77 przetargów, na których sprzedano łącznie 103 konie, z tego: 24 w 2011 r., 49 w 2012 r. i 30 w I poł. 2013 r. W ww. okresie uzyskano łącznie 521,9 tys. zł netto ze sprzedaży koni, z tego w 2011 r. 163,9 tys. zł, w 2012 r. 203,1 tys., zł a w I poł. 2013 r. 154,9 tys. zł. W celu rozpowszechnienia oferty Spółki, Stadnina organizowała imprezy z udziałem swoich koni, wystawia je na wystawach zwierząt i zawodach. Konie poddawane były także próbom dzielności na torze wyścigowym i w zakładzie treningowym.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że plan sprzedaży na dany rok wynikał z brakowania koni hodowlanych w czasie przeprowadzanych przeglądów hodowlanych. Lista koni przeznaczonych do sprzedaży na dany rok ustalona była przez powołaną w tym celu Komisję. O cenie decydowała głównie wartość użytkowa. Wartość ta dla poszczególnych zwierząt zmieniała się m.in. poprzez trening sportowy lub ze względu na zmiany stanu zdrowia (np. w wyniku kontuzji występujących podczas użytkowania). Komisyjna wycena była minimalną ceną sprzedaży.

(dowód: akta kontroli str. 84 - 93)

W 2011 r. Stadnina, ze stada podstawowego, sprzedała za zgodą ANR dwa konie zarodowe (Atalanta - wlkp, i Grand Supreme - sp.), a w 2012 r. jednego (Chagal - sp). Uzyskane ceny przewyższały ceny minimalne określone przez ANR.

(dowód: akta kontroli str. 107, 112 - 114)

Przychody z tytułu sprzedaży koni rasy wlkp w 2011 r. wyniosły 73,4 tys. zł, a średnia cena sprzedaży wyniosła 7,3 tys. zł. Przychody ze sprzedaży koni rasy sp wyniosły w 2011 r. 89,7 tys. zł (średnio 6,9 tys. zł). W 2012 r. przychody ze sprzedaży koni rasy wlkp wyniosły 122,7 tys. zł, a średnia cena sprzedaży tych koni wyniosła 4,4 tys. zł. Przychody ze sprzedaży koni rasy sp wyniosły 78,0 tys. zł (średnio 3,9 tys. zł). W I połowie 2013 r. przychody ze sprzedaży koni rasy wlkp wyniosły 72,4 tys. zł (średnio 6,0 tys. zł), natomiast przychody z tytułu sprzedaży koni rasy sp. wyniosły w tym okresie 80,3 tys. zł (średnia cena sprzedaży 5,0 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 109 - 111)

Na podstawie zestawienia dot. sprzedanych koni w latach 2011-2013 (I półrocze) ustalono, że nie pojawił się nabywca odbierający większą liczbę koni (nie mniejszy niż 25% udział w ogólnej liczbie sprzedanych koni w danym roku), konie nie były sprzedawane na rzecz pracowników. Stadnina nie sprzedawała koni bezpośrednio na rzeź.

(dowód: akta kontroli str. 168 - 171)

1.9 . W ramach prowadzonej przez Spółkę dokumentacji hodowlanej sporządzano imienne wykazy koni wg stanu na 1 stycznia danego roku, sprawozdania z wyźrebień i sezonu stanówkowego, plany stanowienia klaczy, protokoły brakowania podstawowego i brakowania doraźnego, a także protokoły kwalifikacji młodych klaczy do stada podstawowego, karty włączanych klaczy, książkę inwentarza żywego. Protokoły brakowania i kwalifikacji klaczy do stada podstawowego Spółka przekazywała ANR.

(dowód: akta kontroli str. 115 - 118, 125 - 128)

1.10. W dniu 4 lutego 2011 r. Prezes Zarządu powołał komisję d.s. wyceny koni, w skład której weszli: Główny księgowy - prokurent Spółki, Kierownik Stadniny, specjalista ds. hodowli koni. W okresie od 5 stycznia 2011 r. do 28 czerwca 2013 r. przeprowadzono łącznie 13 wycen. Każdorazowo wyceny dokonywane były przez Komisję w pełnym składzie. Wszystkie wyceny zaakceptował Prezes Zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 119 - 124)

1.11. Wartość księgową koni w latach 2011 i 2012 została określona zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷ oraz zasadami przyjętej polityki rachunkowości, przyjmując do wyceny możliwe do uzyskania średnie ceny rynkowe. Według metod wyceny aktywów określonych w polityce rachunkowości Stadniny, inwentarz żywy wyceniano według cen sprzedaży netto, a w przypadku braku sprzedaży, według cen stosowanych na danym terenie.

(dowód: akta kontroli str. 129 - 143)

W Stadninie przeprowadzono inwentaryzację inwentarza żywego, w tym koni, drogą spisu z natury w dniach 20 - 31 grudnia 2011 r. i w dniach 28 - 31 grudnia 2012 r. Z zarządzeń Prezesa Zarządu, w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji wynika, że przy wycenie inwentarza żywego (koni) kierowano się zasadą ostrożnej wyceny, a dodatkowo w 2011 r. uwzględniono propozycję wyceny ANR. W załącznikach do zarządzeń określono cenę koni użytkowych oraz klaczy i ogierów według ich wieku. Wartość wycenianych koni na koniec 2012 r. była niższa od cen przyjętych na koniec 2011 r. od 12% (dotyczy ogierów elitarnych w wieku 1-2 lat wycenionych na z 4.000 zł do 3.500 zł) do 50 % (dotyczy klaczy elitarnych od 0,5-1 roku, z 3.000 zł do 1.500 zł).

(dowód: akta kontroli str. 144 - 167)

Prezes Zarządu podał w złożonym wyjaśnieniu, że przy wycenie bilansowej koni hodowlanych, istnieje trudność polegająca na tym, że np. klaczy matek nie ma w możliwym do obserwacji obrocie handlowym, a ceny transakcyjne poza Stadniną są w zasadzie w ogóle niedostępne i nieznane pracownikom Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 597)

W roku 2011 Stadnina sprzedała 10 koni rasy wlkp za łączną kwotę netto 73,4 tys. zł, a wartość księgową tych koni wyniosła 24,5 tys. zł. Natomiast łączna kwota netto

⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

sprzedanych 13 koni rasy sp wyniosła w 2011 r. 89,0 tys. zł, podczas gdy ich wartość księgową wyniosła 31,0 tys. zł. Cena netto uzyskana ze sprzedaży jednego kuca wyniosła 0,9 tys. zł, podczas gdy jego wartość ewidencyjna wyniosła 2,5 tys. zł. Poniżej wartości ewidencyjnej netto sprzedano 5 koni (o łącznej wartości ewidencyjnej netto 10,5 tys. zł, natomiast ich cena sprzedaży netto wyniosła 6,4 tys. zł).

W roku 2012 Stadnina sprzedała 28 koni rasy wlkp za łączną kwotę netto 122,7 tys. zł. Wartość księgową tych koni wyniosła 48,5 tys. zł. Łączna kwota netto sprzedanych 20 koni rasy sp wyniosła 78,0 tys. zł, a ich wartość księgową netto wyniosła 37,5 tys. zł. Cena netto uzyskana ze sprzedaży jednego kona rasy pogrubionej wyniosła 2,3 tys. zł (wartość ewidencyjna netto 2,5 tys. zł). Poniżej wartości ewidencyjnej netto sprzedano 5 koni (o łącznej wartości ewidencyjnej netto 10,5 tys. zł, natomiast ich cena sprzedaży netto wyniosła 6,4 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 109 - 111, 168 - 171)

1.12. W okresie objętym kontrolą Spółka nie zawarła pisemnej umowy o świadczenie usług weterynaryjnych, lecz korzystała doraźnie z usług okolicznych lekarzy weterynarii.

Prezes Zarządu podał w złożonym wyjaśnieniu, że w drugiej połowie 2010 r. podjęto stałą współpracę z jednym z lekarzy weterynarii, jednak współpraca ta w praktyce okazała się niemożliwa z przyczyn leżących po stronie lekarza. Wobec powyższego Zarząd odstąpił od formalizowania umów współpracy z lekarzami weterynarii, a Spółka korzysta w miarę potrzeb z usług okolicznych gabinetów weterynaryjnych. W 2011 roku zawarto ustną umowę z jednym z lekarzy, który wzywany jest do Stadniny jako lekarz pierwszego kontaktu. Ceny leków i usług każdorazowo są negocjowane przez pracowników Stadniny. W przypadkach „trudnych” lub pod nieobecność ww. lekarza doraźnie korzysta się z usług innych dostępnych w danej chwili lekarzy weterynarii. Prezes Zarządu podkreślił, że od końca 2010 roku koszty poszczególnych usług są każdorazowo negocjowane i porównywane z cenami rynkowymi przez kierownika Stadniny. Zdaniem Prezesa Zarządu prowadzona od kilku lat metoda obsługi weterynaryjnej koni jest skuteczna od strony merytorycznej i optymalna jeśli chodzi o poziom ponoszonych kosztów. W zakresie opieki weterynaryjnej dotyczącej rozrodu koni hodowlanych, Spółka od lat korzysta z usług lekarza weterynarii specjalizującego się w tej dziedzinie.

(dowód: akta kontroli str. 178 - 179)

W 2011 r. koszty usług weterynaryjnych wyniosły 340,3 tys. zł, w 2012 r. 396,7 tys. zł, a w 2013 r. (według stanu na początek września 2013 r.) 315,0 tys. zł. W ramach ww. kwot. usługi weterynaryjne związane z leczeniem koni wyniosły odpowiednio: 64,0 tys. zł, 93,7 tys. zł oraz 72,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 175)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Stadniny w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Ustalenia kontroli dają jednak podstawę do sformułowania uwagi dotyczącej kontrolowanej działalności.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Sprawozdania z wyźrebień i sezonu stanówkowego przekazano do ANR w terminach odpowiednio 6 września 2011 r. (za rok 2011) i 20 września 2013 r. (za rok 2013), a imienny wykaz koni według stanu na 1 stycznia 2013 r. został przesłany do ANR w dniu 12 lutego 2013 r., tj. po terminie zalecanych przez ANR w piśmie z dnia 9 grudnia 2003 r. ustalonych na dzień 20 lipca i 20 stycznia każdego roku.

(dowód: akta kontroli str. 115 - 118, 125 - 128)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, działalność Stadniny w zbadanym obszarze.

2. Utrzymanie i gospodarowanie zasobem nieruchomości

Opis stanu
faktycznego

2.1. Według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. Stadnina dysponowała łącznym arealem gruntów wynoszącym 1.901,1 ha, z czego grunty dzierżawione od ANR Oddział Terenowy w Warszawie obejmowały 1.771,8 ha (93,2% całego arealu), a grunty własne (wniesione do Spółki jako aport) stanowiły 129,3 ha (6,8%). Wysokość naliczonego czynszu dzierżawnego za grunty od 1 października 2005 r. wynosiła 0,92 decytony (dt) pszenicy za jeden hektar przeliczeniowy. Czynsz dzierżawny za budynki, budowle oraz urządzenia trwale z nimi związane wynosił równowartość 125 dt pszenicy w stosunku rocznym (wraz z VAT). Łączny czynsz dzierżawny w kontrolowanym okresie za grunty, budynki i budowle wynosił 1817 dt pszenicy rocznie (w tym VAT). W okresie objętym kontrolą, Stadnina nie poddzierżawiała gruntów dzierżawionych od ANR.

(dowód: akta kontroli str. 180 - 182, 598)

2.2. Według stanu na koniec I poł. 2013 r. Stadnina dysponowała łącznie 129 obiektami budowlanymi o łącznej powierzchni zabudowy 54,7 tys. m² i kubaturze 295,5 tys. m³. Obiekty własne Spółki stanowiło 106 budynków i budowli⁸ (82% zasobu), a obiekty dzierżawione obejmowały 23 budynki i budowle (18% zasobu)⁹. Spośród wszystkich 129 budynków i budowli będących w dyspozycji Spółki, 103 obiekty¹⁰ (82% całego zasobu) były przydatne w działalności podstawowej Spółki. Było to 89 budynków i budowli stanowiących własność Spółki, z których 29 znajdowało się w stanie dobrym, 58 w stanie tzw. „średnim” (nadającym się do eksploatacji), a dwie szopy znajdowały się w złym stanie. Spośród pozostałych 14 budynków i budowli dzierżawionych przydatnych w działalności podstawowej trzy budynki były w stanie dobrym, a 11 w stanie „średnim” nadającym się do eksploatacji.

Spośród wszystkich 26 obiektów zbędnych (18% całego zasobu), które stanowiły głównie budynki mieszkalne, kotłownie, garaże, gorzelnie i szopy, 17 stanowiło własność Spółki, a dziewięć było wydzierżawionych¹¹. Spośród 17 budynków Spółki zbędnych, 15 było w stanie dobrym, a dwa w stanie złym (przeznaczone do rozbiórki). Ze zbędnych budynków i budowli dzierżawionych, jeden był w stanie dobrym, trzy w stanie „średnim” (budynki mieszkalne, rozlewnia mleka), a cztery w złym stanie technicznym (szopy, gorzelnia).

(dowód: akta kontroli str. 204 - 212)

Spośród 106 obiektów budowlanych będących własnością Stadniny, 45 zostało wybudowanych przed końcem XIX wieku, 35 wybudowano przed końcem 1960 r., a 26 budynków w okresie 1974 - 2013 (najnowsze były silosy zbożowe). Najstarszy budynek z zasobu pochodził z 1793 r. (Pałac w Gryżynie, w stanie „średnim”, obiekt zbędny, obecnie wykorzystywany na mieszkania), a najnowszy budynek z 2004 r. (hala udojowa z zapleczem technicznym i socjalnym). W ww. grupie budynków, znajdowały się trzy obiekty budowlane o powierzchni zabudowy przekraczającej

⁸ O łącznej powierzchni 44,6 tys. m² i kubaturze 246,2 tys. m³.

⁹ O łącznej powierzchni zabudowy 10,1 tys. m² i kubaturze 49,3 tys. m³. Wszystkie budynki znajdowały się w gospodarstwie Przysieka, gdzie nie prowadzono działalności związanej z hodowlą koni.

¹⁰ W tym 89 własnych o łącznej powierzchni zabudowy 40,6 tys. m² i kubaturze 228,8 tys. m³, i 14 dzierżawionych o łącznej powierzchni zabudowy 8,6 tys. m² i kubaturze 39,9 tys. m³.

¹¹ O łącznej powierzchni zabudowy 1,5 tys. m² i kubaturze 9,4 tys. m³.

2.000,0 m² (silos najazdowy w Darnowie, konstrukcja z 1980 r., o pow. 3.150 m²; obora nr 3 duża w Gryżynie z 1883 r., o pow. 3.040 m² i suszarnia zielonek z 1977 r. w Racocie o pow. 2.543 m²).

Spośród wszystkich 23 obiektów budowlanych dzierżawionych

- 11 było wybudowanych przed końcem XIX w. (najstarsze pochodziły z 1870 r.), osiem do końca 1960 r. i cztery po tym okresie (najnowszy obiekt to silos z 1981 r.),
- nie było budynków o powierzchni zabudowy przekraczającej 2.000,0 m².

(dowód: akta kontroli str. 229 - 235)

W 2010 r. Zarząd wystąpił do ANR o wyłączenie z dzierżawy działek, których uprawa była utrudniona ze względu na ich niewielkie rozmiary. Prezes Zarządu podał w wyjaśnieniu, że wyłączenie z dzierżawy tych działek było kłopotliwe dla ich właściciela i możliwe dopiero w chwili wyłonienia nabywcy w przeprowadzonym przetargu. Z kolei, budynki w większości obiektów gospodarczych są chronione zarówno indywidualnie jak również jako kompleksy urbanistyczne przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Z uwagi na to, bardzo trudne jest wyłączenie pojedynczych budynków nieprodukcyjnych w celu ich zbycia w przetargu. Dużą trudność w zbyciu stanowią obiekty będące budynkami mieszkalnymi, często zabytkowe i dodatkowo posadowione wewnątrz podwórek gospodarstw, co skutecznie uniemożliwia ich zbycie. Spółka podjęła kilka prób zbycia 15 działek budowlanych położonych w Racocie, jednak od 2011 roku udało się sprzedać tylko jedną z nich.

(dowód: akta kontroli str. 596 - 597)

2.3. Spośród wszystkich 129 budynków i budowli Stadniny, w działalności związanej z hodowlą koni wykorzystywano wyłącznie 42 własne budynki, z czego 11 znajdowało się w stanie dobrym (m.in. trzy stajnie źrebiąt w Darnowie, stajnie nr 1, 2 i 3 w Racocie, stajnia ogierów czołowych i budynek ambulatoryjno-socjalny w Racocie), 30 budynków i budowli znajdowało się w tzw. stanie „średnim” (m.in. ujeżdżalnia, stajnia sportowa, stania rekreacyjna) i jedna mała szopa w Darnowie była w złym stanie. Spośród wszystkich pięciu budynków własnych zbędnych w prowadzeniu hodowli koni, trzy były w stanie „średnim”, a dwa znajdowały się w złym stanie technicznym (zostały przeznaczone do rozbiórki).

(dowód: akta kontroli str. 213 - 216)

Spółka w latach 2011 - 2013 (I półrocze 2013 r.) wydatkowała łącznie 100,2 tys. środków własnych na inwestycje związane z hodowlą koni oraz 44,8 tys. na modernizację i remonty obiektów stajni. Inwestycje dotyczyły wymiany dachów stajni w Racocie (w 2011 r. za kwotę 37,4 tys. zł i w 2012 za kwotę 22,9 tys. zł), budowy w 2012 r. wewnętrznej linii energetycznej za kwotę 22,9 tys. zł. Remonty obejmowały m.in. naprawy dachów i inne prace dekarские w stajniach, remont pomieszczenia socjalnego przy stajniach, naprawy żłobów.

(dowód: akta kontroli str. 217 - 228)

2.4. Szczegółowemu badaniu poddano 52 obiekty budowlane stwierdzając, że założono dla tych obiektów książki obiektów budowlanych (41 dla obiektów własnych i 11 dla obiektów dzierżawionych). Książki te zostały założone w okresie od października 2001 do lipca 2005 r. (dla obiektów dzierżawionych) oraz od stycznia 2001 r. do lipca 2001 (dla obiektów własnych). W późniejszym okresie założono książki budowlane dla trzech obiektów własnych (w maju 2004 r. dla hali udojowej z zapleczem technicznym i socjalnym w Gryżynie - po zakończeniu

budowy obiektu, w kwietniu 2008 r. dla Pałacu w Racocie i w lutym 2011 r. dla budynku mieszkalnego nr 3 w Racocie). Książki obiektów budowlanych zostały założone dla wszystkich obiektów o powierzchni zabudowy przekraczającej 1.500m². Wszystkie książki zawierały podstawowe dane identyfikujące i charakteryzujące obiekt oraz plany sytuacyjne. Strony wszystkich książek były ponumerowane oraz zabezpieczone w sposób chroniący je przed usunięciem lub wymianą.

(dowód: akta kontroli str. 229 - 235, 236 - 260, 261 - 264)

Kontrole okresowe, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹² („Prawo budowlane”) przeprowadzono w skontrolowanych 52 obiektach we wrześniu i październiku 2013 r. W toku tych kontroli sprawdzono stan techniczny zewnętrznych warstw przegród (warstwa fakturowa), elementów ścian zewnętrznych (attyki, filary, gzymsy), balustrad, loggii i balkonów, urządzeń zamocowanych do ścian i dachu budynku, elementów odwodnienia budynku oraz obróbek blacharskich, pokryć dachowych, instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, elementów instalacji kanalizacyjnej odprowadzających ścieki z budynku, przejść przyłączy instalacyjnych przez ściany budynku. Podmiot przeprowadzający kontrolę posiadał odpowiednie uprawnienia.

Kontrolę instalacji gazowej, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit c ustawy Prawo budowlane, przeprowadzano corocznie w latach 2011-2013 dla wszystkich czterech budynków zaopatrzonych w taką instalację. Ponadto, w ww. okresie przeprowadzono coroczną kontrolę przewodów kominowych dla wszystkich 15 obiektów posiadających taką instalację. Przeprowadzone oględziny dwóch zbędnych dla działalności obiektów Spółki wykazały, że zostały one zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych.

(dowód: akta kontroli str. 229 - 264, 270 - 314)

2.5. Państwowa Straż Pożarna, w grudniu 2012 r., przeprowadziła w Spółce kontrolę przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz rozpoznawania możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych. Kontrolą objęto siedem stajni i ujeżdżalnię. W wyniku stwierdzonego naruszenia przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów przyległych¹³, Komendant Powiatowy PSP w Kościanie nakazał Spółce: udokumentowanie stanu pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej instalacji elektrycznej i odgromowej (§ 4 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia), udokumentowanie stanu pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego (§ 3 ust. 2 pkt 2 i 3), oznakowanie miejsca lokalizacji przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego oraz hydrantów zewnętrznych znakami zgodnymi z Polską Normą (§ 4 ust. 2 pkt 4 lit. b), opracowanie i wdrożenie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego (§ 6 ust. 1 i ust. 7). Wszystkie zalecenia Komendanta PSP w Kościanie zostały wykonane.

(dowód: akta kontroli str. 265 - 269, 589)

2.6 Prezes Zarządu, w kwietniu 2012 r., ustalił zasady użytkowania pojazdów będących własnością stadniny. Pojazdy te przydzielono do stałej dyspozycji

¹² Dz. U. z 2010 r. nr 243, poz. 1623, ze zm.

¹³ Dz. U. Nr 109, poz. 719.

Zarządowi, kierownikowi Działu Produkcji Roślinnej oraz kierowcy zatrudnionemu na stanowisku zaopatrzeniowca.

(dowód: akta kontroli str. 566 - 569)

2.7. Wpływy z tytułu wynajmu lokali mieszkalnych będących własnością Spółki wyniosły w latach 2011 - 2013 (III kwartały) łącznie 63,1 tys. zł, a zaległości według stanu na koniec września 2013 r. wynosiły 0,2 tys. zł. Stawki opłat zarówno za media i czynsz z tytułu wynajmu lokali mieszkalnych określone były w stosownych zarządzeniach Prezesa Zarządu. Stawki opłat za media były równe stawkom ustalonym przez Radę Gminy Kościan dla lokali gminnych.

(dowód: akta kontroli str. 329 - 334)

2.8. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników Stadniny w dniu 20 października 2011 r. wyraziło zgodę na zbycie 15 nieruchomości niezabudowanych oraz drogi dojazdowej w Racocie. Spółka, po przeprowadzeniu w lutym 2012 r. przetargu, zbyła nieruchomość gruntową o powierzchni 0,0865 ha, za cenę 64.839,45 zł brutto (52.715,0 zł netto)¹⁴. Na sprzedaż powyższej nieruchomości kupującym wyłonionym w drodze przetargu, Spółka uzyskała zgodę Ministra Skarbu Państwa.

(dowód: akta kontroli str. 335 - 353)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Stadniny w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Spośród 52 skontrolowanych przez NIK obiektów budowlanych:

a) w latach 2008 - 2013 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) nie przeprowadzano okresowej kontroli pięcioletniej, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego w 51 objętych kontrolą NIK obiektach budowlanych, w tym nie przeprowadzono kontroli instalacji elektrycznej i odgromowej, w siedmiu budynkach posiadających taką instalację,

b) w latach 2011 - 2012 nie przeprowadzono kontroli okresowych, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit a Prawa budowlanego w 51 obiektach budowlanych, w tym, w trzech obiektach budowlanych¹⁵ o powierzchni zabudowy przekraczającej 2.000 m², wbrew wymogom art. 62 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego, nie przeprowadzono kontroli okresowych, które należało wykonać co najmniej dwa razy w roku¹⁶ (w 2013 r.¹⁷ nie przeprowadzono kontroli, którą należało wykonać do 31 maja).

(dowód: akta kontroli str. 229 - 235)

Prezes Zarządu podał w złożonym wyjaśnieniu, że duża liczba różnego rodzaju i wielkości budynków stanowi duży problem organizacyjny i finansowy dla Spółki. Zarząd Spółki prowadził stały monitoring budynków względem ich stanu technicznego i potrzeb bieżących remontów i napraw. Dowodem na to jest stała poprawa stanu technicznego większości budynków znajdujących się w aporcie i dzierżawionych przez Spółkę (naprawa lub wymiana dachów, rynien, urządzeń odgromowych itp.). W latach 2011 - 2012 większość sił i środków Spółki normalnie angażowanych w kwestię utrzymania posiadanych budynków pochłonęło

¹⁴ Wartość nieruchomości zgodnie z operatem szacunkowym wyniosła 52.185 zł.

¹⁵ silos najazdowy w Darnowie o pow. 3.150 m², obora nr 3 duża w Gryżynie o powierzchni zabudowy 3.040 m² i suszarnia zielonek z 1977 r. w Racocie o powierzchni zabudowy 2.543 m².

¹⁶ W terminie do 31 maja i 30 listopada.

¹⁷ Do dnia zakończenia czynności kontrolnych tj. do 22 listopada 2013 r.

opracowanie operatów dotyczących korzystania ze środowiska i zatwierdzenia ich przez odpowiednie instytucje samorządowe. W drugiej połowie 2013 roku podjęto intensywne działania mające na celu możliwie szybkie uzupełnienie braków, co pozwoli na systematyczne prowadzenie dokumentacji budowlanej wymaganej przez ustawę prawo budowlane. Prezesa Zarządu zadeklarował, że wymagane ustawą Prawo budowlane przeglądy okresowe będą sukcesywnie realizowane. Z uwagi na liczbę posiadanych budynków zadanie to wymaga czasu i środków finansowych, gdyż Spółka organizacyjnie i merytorycznie nie jest w stanie zrealizować tego przez własnych pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 595)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Stadniny w zbadanym obszarze.

3. Efektywność działalności gospodarczej Stadniny

Opis stanu faktycznego

3.1 W kontrolowanym okresie, miesięczne wynagrodzenia Prezesa Zarządu i Członka Zarządu, nie przekraczały sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i były zgodne z art. 8 pkt. 3 ustawy z 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi („ustawa o wynagradzaniu”¹⁸). Zgromadzenie Wspólników przyznało Prezesowi nagrody roczne w wysokości zgodnej z art. 10 ust. 7 ustawy o wynagradzaniu. W okresie objętym kontrolą, Prezesowi Zarządu i Członkowi Zarządu Stadniny nie zostały przyznane świadczenia dodatkowe.

(dowód: akta kontroli str. 354 - 358)

3.2. Stadnina prowadziła działalność określoną w jej akcie założycielskim obejmującą m.in. hodowlę koni, chów i hodowlę bydła mlecznego, uprawę zbóż, roślin strączkowych i oleistych, działalność usługową wspomagającą produkcję roślinną i hodowlę zwierząt gospodarskich, sprzedaż hurtową żywych zwierząt, usługi hotelowe i restauracyjne.

(dowód: akta kontroli str. 359 - 403)

Spółka działała w oparciu o regulamin organizacyjny zatwierdzony uchwałą Walnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 8 marca 2012 r. W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono m.in. dział hodowli koni, do zadań którego należała hodowla konia wierzchowego rasy wielkopolskiej i polskiego konia szlachetnego półkrwi, odchów powierzonych źrebiąt i koni starszych, prowadzenie treningu koni, organizacja zawodów konnych. Działem tym kierował główny specjalista ds. hodowli koni - Kierownik Stadniny Koni (stajnie w miejscowościach Racot i Darnowo). W Regulaminie organizacyjnym określono także m.in. zadania zarządu, kompetencje stanowisk kierowniczych, w tym głównego specjalisty ds. hodowli koni, który podlegał bezpośrednio Prezesowi zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 412 - 421)

3.3. Na koniec 2012 r. wartość majątku trwałego Stadniny wynosiła 15.760,1 tys. zł i było wyższe od stanu na koniec 2011 roku o 827,8 tys. zł. Najwyższy wzrost

¹⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 254.

wartości majątku wystąpił w budynkach i budowlach (o 271,5 tys. zł) oraz maszynach i urządzeniach (o 19,7 tys. zł). Spadek wartości majątku trwałego na skutek zbycia lub likwidacji wystąpił w grupach; grunty własne (o 0,3 tys. zł), środki transportu (o 74,0 tys. zł) oraz innych środków trwałych (o 114,9 tys. zł). W strukturze majątku trwałego największą pozycję stanowiły budynki i budowle (69,9% wartości majątku trwałego ogółem), najmniejszą grunty (1,5%). Wzrost rzeczowych aktywów trwałych wynikał z realizacji wieloletniej strategii Spółki, zawartej w zatwierdzonym na 2012 rok biznes planie. W pozycji bilansu, środki trwałe w budowie (749,8 tys. zł) ujęto dwie inwestycje, które zostały rozpoczęte w 2012 roku i zakończone w I poł. 2013 r. Dotyczyły one modernizacji jałownika w Przesiece Starej Drugiej oraz budowy silosów zbożowych wraz z niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi.

(dowód: akta kontroli str. 451, 477)

Na koniec 2012 r. kapitały własne Stadniny wyniosły 14.576,5 tys. zł i wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego o 661,0 tys. zł. Na kwotę tę składają się: wzrost o 640,6 tys. zł kapitału (funduszu) zapasowego i wyższy niż w 2011 r. zysk netto o 20,4 tys. zł.

Zobowiązania (długoterminowe i krótkoterminowe) Stadniny wzrosły na koniec 2012 r., w porównaniu do roku 2011, z 3.188,8 tys. zł do 4.785,6 tys. zł. (tj. o 1.596,8 tys. zł.). Spowodowane to było głównie wzrostem zobowiązań krótkoterminowych z 2.125,1 tys. zł do 3.294,3 tys. zł (tj. o 1.165,2 tys. zł), głównie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (o kwotę 573,9 tys. zł) i z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy (o kwotę 538,6 tys. zł). W kontrolowanym okresie nie tworzono rezerw na zobowiązania.

(dowód: akta kontroli str. 452 - 454)

3.4. Spółka, w 2011 r. osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 9.402,3 tys. zł, z tego najwyższe pozycje przychodów stanowiły: produkcja roślinna 3.625,2 tys. zł, sprzedaż produktów pochodzenia zwierzęcego 4.056,1 tys. zł (m.in. produkcja mleka 3.984,7 tys. zł). Przychody ze sprzedaży inwentarza żywego wyniosły 657,0 tys. zł, w tym przychody ze sprzedaży koni 163,3 tys. zł. Pozostałe przychody operacyjne w 2011 r. wyniosły 2.705,3 tys. zł, z czego największą pozycję stanowiły otrzymane dotacje w kwocie 2.375,2 tys. zł. Koszty działalności operacyjnej wyniosły w 2011 r. 11.333,8 tys. zł, a pozostałe koszty operacyjne wyniosły 12,4 tys. zł. Ostatecznie, po uwzględnieniu przychodów i kosztów finansowych, Spółka w 2011 r. uzyskała zysk netto w wys. 640,6 tys. zł.

W 2012 r. Spółka, osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 11.611,8 tys. zł, z tego najwyższe pozycje przychodów stanowiły: produkcja roślinna 5.676,6 tys. zł, sprzedaż produktów pochodzenia zwierzęcego 4.260,3 tys. zł (m.in. produkcja mleka 4.178,4 tys. zł). Przychody ze sprzedaży inwentarza żywego wyniosły 795,1 tys. zł, w tym przychody ze sprzedaży koni 203,1 tys. zł. Pozostałe przychody operacyjne w 2012 r. wyniosły 2.603,3 tys. zł, z czego największą pozycję stanowiły otrzymane dotacje w kwocie 2.097,5 tys. zł. Koszty działalności operacyjnej wyniosły w 2012 r. 13.454,9 tys. zł, a pozostałe koszty operacyjne wyniosły 12,1 tys. zł. Ostatecznie, po uwzględnieniu przychodów i kosztów finansowych, Spółka w 2012 r. uzyskała zysk netto w wys. 661 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 454, 475)

Koszty utrzymania koni w 2012 r. wyniosły 1.057,5 tys. zł i były niższe od kosztów poniesionych w 2011 r. o 56,5 tys. zł (wynoszących 1.113,9 tys. zł). Koszty

utrzymania koni w stadzie obrotowym w roku 2012 wyniosły 412,4 tys. zł i były niższe od kosztów poniesionych w 2011 r. o 77,7 tys. zł. (wynoszących 490,1 tys. zł). Koszt jednostkowy utrzymania konia w Stadninie wyniósł 5,8 tys. zł w 2011 r. i 5,6 tys. zł w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 565)

3.5. Pracownicy Stadniny byli wynagradzani według miesięcznego, godzinowego, lub akordowego systemu wynagradzania. Średnia miesięczna płaca brutto w roku 2011 dla poszczególnych stanowisk wyniosła: 1,9-2,2 tys. zł na stanowiskach stróża i pracowników obsługi hotelu; 2,2-2,4 tys. zł na stanowiskach m.in. traktorzysty, rzemieślnika, recepcjonisty hotelowego, masztalerza, jeźdźcy, instruktora jazdy konnej; do 3,7 tys. zł na stanowisku [...]a. W dziale administracyjnym średnie miesięczne wynagrodzenie wynosiło 12,5 tys. zł (członek zarządu), 7,2 tys. zł (główna księgowa), 2,2 tys. zł (pracownicy finansowo-księgowi), 3,9 tys. zł (pracownicy techniczni, specjaliści), 2,9 tys. zł (pozostali pracownicy administracyjno-biurowi). Średnia miesięczna płaca brutto w roku 2012 dla poszczególnych stanowisk wyniosła 2,0-2,2 tys. zł (stróże, obsługa hotelu), 2,2-2,6 tys. zł (traktorzyści, rzemieślnicy, recepcja hotelu, masztalerze, jeźdźcy, instruktorzy jazdy konnej), do 4,0 tys. zł ([...]b). W dziale administracyjnym średnie miesięczne wynagrodzenie wynosiło: członkowie zarządu 13,5 tys. zł, główna księgowa 8,2 tys. zł, pracownicy finansowo-księgowi 2,4 tys. zł, pracownicy techniczni, specjaliści 4,1 tys. zł i pracownicy administracyjno-biurowi 2,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 369 - 470, 507 - 509)

3.6. Zgodnie z uchwałami Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników zysk netto za 2011 r. (640,6 tys. zł) i 2012 r. (661,0 tys. zł) zwiększył kapitał zapasowy Spółki z przeznaczeniem na inwestycje planowane w latach 2012 - 2013 i na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (zysk za 2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 461 - 462)

3.7. Zobowiązania Stadniny na koniec poszczególnych okresów wyniosły 3.188,8 tys. zł na koniec 2011 r., 4.785,6 tys. zł (2012 r.) i 5.791,3 tys. zł (I półrocze 2013 r.). Najwyższe zobowiązania dotyczy zaciągniętych kredytów (zobowiązania długoterminowe w wys. 1.063,66 tys. zł na koniec 2011 r. i 1.491,34 zł na koniec 2012 r. i I połowę 2013 r.), dostaw i usług o okresie wymagalności do 12 miesięcy (1.053,0 tys. zł, 1.591,6 tys. zł i 2.870,8 tys. zł).

Zobowiązania z tytułu należności publicznoprawnych na koniec 2011 r. wyniosły 184,6 tys. zł, na koniec 2012 r. wyniosły 217,2 tys. zł, a na koniec I poł. 2013 r. wyniosły 190,8 tys. zł. Nie występowały zaległości i opóźnienia w płatnościach zobowiązań podatkowych. Stadnina nie ponosiła z tego tytułu dodatkowych kosztów w postaci płacenia odsetek. Zobowiązania Stadniny z tytułu czynszu dzierżawnego na koniec 2011 r. wyniosły 69,4 tys. zł, natomiast na koniec 2012 r. wyniosły 84,0 tys. zł.

Łączna suma zobowiązań na koniec poszczególnych okresów nie przekraczała maksymalnych limitów zobowiązań określonych dla Spółki przez Zgromadzenie Wspólników.

(dowód: akta kontroli str. 453)

3.8. Stadnina posiadała zatwierdzone biznesplany na lata 2011 - 2012 wraz z wieloletnim programem inwestycyjnym na lata 2011 - 2015. Strategicznym zadaniem Stadniny na lata 2011 - 2015 była budowa nowoczesnej obory na 400 szt.

bydła mlecznego w miejscowości Gryżyna. W pierwotnych założeniach przewidywano rozpoczęcie budowy w 2012 roku, a zasiedlenie obiektu w I półroczu 2014 roku. Na budowę ww. obiektu główne nakłady zaplanowano na lata 2013 i 2014 (po 3.000 tys. zł rocznie), jednak z uwagi na długi proces uzyskania pozwolenia na budowę, prace organizacyjno-projektowe zostały przedłużone i planowane zakończenie inwestycji nastąpi dopiero w 2015 roku.

(dowód: akta kontroli str. 547 - 564)

W Stadninie nie utworzono wydzielonego stanowiska kontroli wewnętrznej. Kontrola ta jest wykonywana w oparciu o regulamin organizacyjny oraz „Instrukcję kontroli i obiegu dokumentów księgowych” normującą obrót magazynowy, pieniężny, inwentaryzację, obrót inwentarzem żywym, majątkiem trwałym. Kontrola funkcjonalna sprawowana była przez bezpośredni nadzór osób zajmujących stanowiska kierownicze nad czynnościami pracowników zatrudnionych na stanowiskach podległych.

(dowód: akta kontroli str. 436 - 437)

W badanym okresie, (oprócz wspomnianych wyżej kontroli Powiatowego Lekarza Weterynarii i Państwowej Straży Pożarnej) Stadnina w zakresie będącym przedmiotem kontroli była kontrolowana dwukrotnie przez ANR (w tym jeden raz doraźnie - Stadninie nie przekazano wyników tej kontroli) i jeden raz w zakresie analizy działalności gospodarczej i finansowej oraz oceny efektywności gospodarczej w latach 2010 - 2012. W wyniku tej kontroli nie wydano zaleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 570 - 588)

W działalności Stadniny w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Ustalenia kontroli dają jednak podstawę do sformułowania uwagi dotyczącej kontrolowanej działalności.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W obu kontrolowanych latach Spółka na działalności podstawowej osiągnęła stratę wynoszącą 1.931,5 tys. zł w 2011 r. oraz 1.843,0 tys. zł w 2012 r. Kontrolowana jednostka uzyskuje dodatni wynik głównie dzięki otrzymywanym dotacjom do produkcji rolnej.

(dowód: akta kontroli str. 454)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia kontrolowaną działalność w zbadanym obszarze.

IV. Wniosek

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁹, wnosi o podjęcie działań zapewniających terminowe prowadzenie kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 13 grudnia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Paweł Szczepaniak
Główny specjalista kontroli państwowej

Grzegorz Malesiński
p.o. Dyrektora

^a art. 6 w zw. z art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. nr 101, poz. 926 ze zm.).

^b Ibidem.